Poštarina plaćena u gotovu
GOD. XXV BROJ 12 BEOGRAD, DECEMBAR 1956 CENA 20 DIN.

BLAGOVEST

VERSKI MESEČNIK

Povuci nas, Djevice Bezgrešna, za sobom, trčat ćemo za mirisom pomasti Tvojih. (Ant.)

ADVENT - DOŠAŠĆE

Na građanskom području računa se sa građanskom godinom, koja počinje Novom Godinom. Kristova Crkva, otajstveno Kristovo Telo, zajednica svih pravovernih kršćana, ima svoju godinu, crkvenu ili liturgisku.

Isus je osnovao svoju Crkvu da produži njegovim radom na spasavanju duša. Zato Crkva naučava evanđeoske istine, traži od vernika da održavaju Božje i crkvene zapovedi te im deli svete sakramente. Ti poslednji su nepresušna vrela Božje milosti, kojom je moguće ispunjavati Božju volju i postići večnu sreću. Tome cilju služi i crkvena godina. U svakoj se crkvenoj godini na slikovit način pokazuje drama ljudskoga roda, tragedija i veličina Kristova života, težina greha kao i dubina Božjeg milosrđa.

Glavni praznici znače prekretnicu ljudske povesti, i neugasivi su svetionici prema večnosti. Prva prekretnica, prvi svetionik je Božić. Druga prekretnica, drugi svetionik je Uskrs koji pomoću duhovske vatre obasjava i zagrejava sve narode...

Crkvena godina počinje prvom adventnom nedeljom, koja je uvek četvrta pre Božića. Vreme od prve adventne nedelje do Božića zove se Advent ili Došašće.

* * *

Advent nas spominje na ona žalosna vremena u povesti ljudskog roda, kada su se narodi nalazili u ropstvu greha, u mraku verskog neznanja, strašnih moralnih zabluda pod maskom raznih poganskih religija.

Srećno su živeli prvi ljudi u zemaljskom raju. Kupali su se u zracima Božje istine i grejali se na suncu Božje ljubavi. Imali su svega u izobilju, i nikakve nevolje nisu poznavali. Ali tu sreću mogli su očuvati jedino poslušnošću. Zavedeni lažnim obećanjima pobunili su se protiv Boga. Okrenuli su leđa Bogu i pošli za lažovom-Sotonom koji im je za nagradu bacio omču oko vrata, ukovao ih u lance greha, učinio ih sinovima tame i prokletstva.

Prvi, istočni greh izvor je svega zla na svetu. Praroditelji su sagrešili te za sebe i svoje potomstvo izgubili zemaljski raj i tolike povlastice koje im je bio Bog poklonio. Otada je greh sa svim žalosnim posledicama prešao u nasleđstvo čitavog ljudskog roda. Razum je potamneo, volja je oslabela. Čovek je padao iz jednog zla u drugo. Umesto pravog Boga ljudi su počeli štovati prirodne sile, životinje i tvorevine svojih ruku. Suze, vapaj, kletva, krv i ubistva, to je posledica greha i nezavisnosti od Boga, kojom je Sotona prevario ljude.

U tom mraku očaja, verskih zabluda i ropstva grehu ljude je tešila nada, da će jednom doći „Silni i Jaki", koji će rasterati tamu neznanja, raskinuti lance ropstva i ljude izvesti na goru spasenja, gde će ponovo uživati svetlo i toplinu Božje ljubavi. Tu svećicu nade zapalio je sam nebeski Otac, kada je kaznio neposlušne prarodtelje. Obećao je: Doći će Spasitelj, rođen od Device, koji će zmiji-sotoni satrti glavu, tj. skršiti vlast tame, a ljudima povratiti slobodu dece Božje.

U ona davna vremena Starog Zaveta nisu vapili kroz vekove za Spasiteljem samo sinovi izabranog naroda, kojima je Bog slao proroke i koji su imali svete knjige. Za njim, Silnim ali Nepoznatim, žudili su najveći duhovi poganskog sveta.

Kad je stari Hinduista pod gordim Himalajima klao žrtveno janje, usrdno je vapio: „Kada će već doći Gospod? Kada će se objaviti Otkupitelj?" I Konfucije je nagoveštavao Svetog, koji će doći s neba. A Buda, drevni sin Indije, u ime naroda ispoveda: „Doći će vreme, kada će doći Buda — što znači istina — i koji će vam otkriti večne istine..."

Mrak je vladao nad svetom dok nije jedne noći zasjalo nad skromnom betlehemskom špiljom svetlo jače i lepše od sunca. Svetlo nebeskih visina je proterało tamu neznaboštva i neznanja, a anđeoska pesma, slađa od najdivnijih melodija, utišala je vapaje vekova. Svetu je iz jaslica zasjala buktinja svetlosti i topline, Istine i Pravde.

Kroz te adventne dane pomisli rado na sreću da pripadaš svetoj katoličkoj Crkvi. Nisi sin tame, u prvim danima svog života bio si očišćen krsnom vodom te ukalemljen na Kristovo stablo. Božje dete si i baštinik nebeskog kraljevstva. U tvojoj duši je zapaljeno svetlo prave vere, koje ne smeš dopustiti da ugasne.

Ne zaboravi da je tvoj život put kroz suznu dolinu gde još uvek ima puno suza i trpljenja. No, sve to zlo kršćanin mnogo lakše podnosi nego ljudi bez Krista. Betlehemsko svetlo je kao velika buktinja u istoriji čovečanstva. Ono ti daje svetlost i snagu da ne lutaš u tami, nego hodaš u svetlu prema sigurnom pristaništu večne sreće.

Crkva služi sada u adventu liturgiju u ljubičastom ruhu, što je znak pokore. To nam preporuča i veliki prorok Ivan Krstitelj, koji povezuje Stari Zavet sa Novim te nama propoveda kroz evanđelja adventnih nedelja.

Kuda ti ideš? Da li putem vere prema radosnom Betlehemu ili putem greha prema mestu večnih muka? Razmisli dok je vreme! Pokorom, iskrenom ispovedi i pobožnom svetom Pričešću u ovim adventnim danima raspali u svojem srcu duhovni život koji si primio na krštenju, upravi svoj korak prema Betlehemu, gde te čeka Isus da s njim proslaviš ovaj i večni Božić.

Tko ne pozna Svetog Pisma, ne pozna Krista

BLAGDANI

Mnoge starozavjetne ustanove i običaji priprava su i slika novozavjetnih ustanova i propisa. Sveti šator slika je naših crkava sa svetohraništem, starozavjetno svećenstvo slika je našeg svećenstva, starozavjetne žrtve slika novozavjetne savršene žrtve. I starozavjetni blagdani slika su i priprava novozavjetnih blagdana.

1. U Starom Zavjetu poznati su davno različiti blagdani. Njihova je svrha obično dvostruka: s jedne strane imadu se Izraelci na te dane posebno približiti Bogu i prikazivati mu žrtve, odnosno dolaziti u jedino njegovo svetište, a s druge strane imadu mnogi blagdani i posebnu korist za same ljude. Imadu, drugim riječima, socijalno značenje.

U jednoličnom tijeku ljudskog života blagdani su kao svijetle neke točke, koje donose odmor i radost za čovjeka i posebnu proslavu za Božje veličanstvo. Pojam blagdana tako je vezan uz pojam religije, da vjerojatno nema na svijetu nijedne religije, koja ne bi poznavala nekih dana ili razdoblja godine, posebno posvećenih božanstvu. Razumljivo je onda, da to objavljena religija izraelskog naroda imade na mnogo savršeniji način.

2. Među izraelskim blagdanima jedan je blagdan sedmični, neki su godišnji, a neki se vraćaju svake sedme, odnosno pedesete godine. Najpoznatiji i najčešći je blagdan subota, ili hebrejski šabat. Riječ znači odmor ili počinak. Prema Božjoj odredbi subota ima potsjećati Izraelce, da se Bog Stvoritelj sedmi dan „odmarao" od svog stvaralačkog rada, i da ih je oslobodio egipatskog ropstva i ropskih poslova. Na taj su se dan prikazivale posebne žrtve u jeruzalemskom hramu, a u sinagogama širom svijeta održavaju se još i danas posebne službe. Strogo je propisano subotnje mirovanje. Prema propisima Mojsijeva Zakona prekršitelji subotnjeg mirovanja kažnjavaju se smrću. Dakako da ovo mirovanje ima i socijalno značenje. Ljudi se moraju jedan dan u sedmici odmoriti. Izraelci su međutim u nekim slučajevima ovo mirovanje pretjerano shvaćali i obožavali. Po strogim kasnijim propisima rabina ne bi Izraelci na subotnji dan smjeli zapaliti vatru, prirediti jelo, pa niti putovati. Najviše je dopušteno udaljiti se od mjesta stanovanja do 2000 lakata, oko jednog kilometra. To je t. zv. subotnji put, što ga spominje i Novi Zavjet u Djelima apostolskim (1, 2).

3. Ostali su glavni starozavjetni blagdani godišnji. Postoje tri hodočasnička blagdana: Pasha, Pedesetnica i blagdan Sjenica. Na te su dane svi odrasli muškarci morali doći u Jeruzalem. O Pashi smo već govorili u septembarskom broju našeg časopisa.

Drugi po redu godišnji blagdan zove se Pedesetnica ili blagdan Sedmica, jer dolazi sedam sedmica nakon Pashe. Blagdan se slavi na uspomenu zavjeta zaključenog između Boga i naroda, i na davanje Zakona u Sinajskoj pustinji. Ujedno je to blagdan zahvale za dovršenu žetvu.

Blagdan Sjenica slavi se također cijelu jednu sedmicu, i to šest mjeseci nakon Pashe. Zove se tako, jer su za vrijeme tog blagdana Izraelci stanovali pod šatorima ili sjenicama, na uspomenu svog četrdesetgodišnjeg boravka u pustinji. To je bio najradosniji blagdan, ako ga promatramo u njegovim obredima. U hramskom predvorju izvodili bi Izraelski odličnici uz baklje ples, prolazile bi radosne procesije, u kojima su svi učesnici nosili kitice cvijeća i zelenja, te pjevali Psalme i kiticama mahali u znak veselja. To je ujedno bio dan zahvale za sve primljene plodove u godini.

4. Blagdan žalosti i vrlo strogog posta zvao se Dan pomirbe. On se slavio pet dana prije blagdana Sjenica. To nije bio hodočasnički blagdan. Samo na taj dan smio je veliki svećenik ući u najsvetiji dio hrama i ondje je žrtvenom krvlju škropio gornji dio zavjetnog kovčega. Prinosile su se različite žrtve. Veliki svećenik stavljao je ruku na glavu jednog jarca, da na njega na neki način prenese sve grijehe naroda. Zatim bi jarca otjerali u pustinju, da ga ondje proždru divlje zvijeri. Time je slikovito bilo prikazano uništenje svih grijeha.

5. Svake sedme godine slavila se t. zv. subotnja godina. Te se godine ne bi obrađivale njive ni vinogradi. Cijela se zemlja zajedno s narodom imala odmarati. Dugovi se kroz tu godinu nisu smjeli utjerivati. Nakon sedam subotnjih godina bila bi 50. godina jubilejska godina. Svi su Izraelci te godine opet imali dobiti u posjed svoju zemlju i kuću, ako su ih prije toga možda izgubili. Zemlja se ne može zauvijek prodati, jer ona pripada Bogu, a Izraelci su samo kao njegovi zakupnici. Te su se godine također robovi puštali na slobodu.

Postoje još i drugi neki blagdani, no oni su nastali kasnije i nisu imali tako veliko značenje. To su naročito: Purim, uspomena na oslobođenje naroda po zagovoru Estere, i Hanuka, uspomena na obnovu hrama, koja se dogodila za vrijeme makabejskih ratova. Također se svakog mjeseca slavio blagdan mladog mjeseca.

6. Sličnosti između izraelskih i kršćanskih blagdana lako se mogu uočiti i one su za nas vrlo poučne.

Mjesto subote slave kršćani svake sedmice nedjelju. Kršćani rado slave ovaj sedmični blagdan, jer ih na neko vrijeme izdiže iznad svakidanjih briga i poslova, te približuje Bogu. Uz propis nedjeljnog počinka Crkva veže i svoju zapovijed, da svaki katolik mora prisustvovati svetoj Misi.

Mjesto Pashe imamo blagdan Kristova uskrsnuća. Ono nas također potsjeća na jedno oslobođenje: od grijeha i đavola. Mjesto Pedesetnice imamo blagdan Duhova. On nas sjeća silaska Duha Svetoga, koji upisuje u naša srca zakon ljubavi i posinaštva. Blagdanu Sjenica najviše odgovara naš blagdan Tijelova. U mnogim zemljama katolici na taj dan u svečanoj procesiji kroz ulice svojih gradova i sela prate Presvetu Hostiju i javno se tako klanjaju Euharistijskom Spasitelju. U procesiji se svečano pjeva, nose se svijeće i cvijeće, dim tamjana slikovito prikazuje molitve vjernika, koje se uzdižu prema nebu.

Blagdanu Pomirbe najviše odgovara naš Veliki Petak. To je dan najveće žalosti i pokore. Toga je dana Krist prinio žrtvu, koja može izbrisati sve naše grijehe. To je uistinu dan pomirbe za sve ljude, koji su pripravni primijeniti na sebe njegove plodove.

Crkva poznaje također i jubilarnu godinu. Danas je to svaka 25 godina. U Izraelu su se u jubilarnoj godini davale ljudima različite materijalne prednosti. Prigodom naših jubileja dijele se izobilno nebeske dragocjenosti. Vjernici mogu dobiti mnoge oproste, a svojim hodočašćenjem u središte kršćanstva ojačavaju svoju vjeru.

IZ KATOLIČKOG SVETA

Dr Karl Adam — 80 godišnjak. Pisac znamenitih knjiga „Das Wesen des Christentums" i „Jesus Christus", Dr Karl Adam, je slavio 22 oktobra osamdeset godišnjicu života. Svoju profesorsku karijeru počeo je još pre prvog svetskog rata kao privatni docent u Münhenu. Trideset godina je bio profesor dogmatike u Tübingenu, sve dok nije 1949 stupio u penziju. U svojim knjigama je znao srećno povezati istorisku i sistematsku metodu.

Liturgijska obnova

O SV. MISI

Ne mogoh se zasititi
gledajući Misu.
Paul Claudel

Liturgijska obnova u čitavom katoličkom svijetu, kojoj je cilj posvećenje duša uz aktivno sudjelovanje vjernika u liturgijskom životu Crkve, postala je danas ne samo potreba, već zapovijed i dužnost svih članova mističnog tijela Kristovog. Liturgija je djelo svih vjernika, njihovo najveće dobro. Po njoj oni postaju „kraljevsko svećeništvo." „Sve je vaše, a vi ste Kristovi, a Krist je pak Božji." (sv. Pavao Korinć. 1. 3, 23). Liturgija je susret čovjeka s Bogom. Krist bi bio više ljubljen, kad bi ga promatrali i upoznali preko liturgije. Ta istina sve se više shvaća, pa možemo reći, da je liturgijska obnova u krutoj sadašnjici osobito djelo Providnosti Božje, dolazak Gospodnji k dušama, koje čeznu za mirom i svetošću. Crkva je u našim danima visoko podigla značaj liturgije, koja je postala svojina i svećenika i naroda, Crkve, koja naučava i koja sluša. Bez shvaćanja liturgije ne može se pravilno razvijati pastorizacija ili savremeno dušobrižništvo. Za to imamo tri značajna dokumenta, tri papinska okružna pisma („Mediator Dei", „De sacra liturgia" 1947, novi red Velike Sedmice 1955, i konačno „De musica sacra" 1955). Bit čitave liturgije počiva na Sv. Misi.

Sv. O. Papa Pijo XII. u svojoj enciklici „Mediator Dei" (Posrednik Božji) izričito kaže, da je „Sv. Misa najvažniji i središnji čin kršćanskog bogoslužja i mora da postane središte kršćanske pobožnosti." Svi liturgičari, koji su u bilo kojem stoljeću pisali o Misi, slažu se u velikoj istini, da je Sv. Misa „centralno umjetničko delo kršćanske kulture". U prošlom mjesecu septembru održan je u gradu Assisi u (gdje je grob Sv. Franje) internacionalni kongres za pastoralnu liturgiju. Na 22 septembra ove godine uputio je Sv. O. Papa Pijo XII. učesnicima tog važnog kongresa posebno pismo. U tom pismu papa napominje liturgijske smjernice iz enciklike „Mediator Dei" i opet govori o Sv. Misi (žrtvi i gozbi) kao središtu crkvene službe posvećene Gospodu, kao svečanosti, oko koje se sakuplja cijela Crkva. Opominje hierarhiju, to jest crkvene poglavare, da vode osobitu brigu o Sv. Misi, da se liturgijske ceremonije vrše što ljepše i dostojanstvenije, da liturgijski prostor, odijela, posuđe, glazba i umjetnost budu na visini kulta i pobožnost. Zatim govori o liturgiji Sv. Mise, u kojoj je Krist i svećenik i žrtva, te tumači tri glavne stvari, koje su u Misi: akcija Kristova, prisutnost Kristova, te neizmjerno i božansko veličanstvo Kristovo. Na koncu Sv. Otac izražava svoje veselje, što vjernici u današnje doba sve više žive s Crkvom i aktivnije sudjeluju u liturgiji.

Da bi naši vjernici što pobožnije i aktivnije sudjelovali kod Sv. Mise, to su naši biskupi odredili, da iduća crkvena godina, od prve nedjelje Adventa sve do zadnje nedjelje po Duhovima bude spasonosna „Godina posvećena žrtvi Sv. Mise". Naš časopis će kroz slijedeću godinu donašati savremene članke o Sv. Misi s raznih gledišta, te tumačiti pojedine dijelove i historijski razvitak Mise od Zadnje Večere do današnjeg Misala.

Zašto danas Sv. Crkva toliko preporuča aktivno sudjelovanje vjernika kod Sv. Mise? U prvom redu zato, jer vjernici, koji slušaju Misu stoje od svećenika daleko kao da su to dva zasebna svijeta. Ljudi su se ohladili a trebalo bi da su u svojim mislima i u osjećajima bliži oltaru i žrtvi, koja se na njemu prikazuje. Moderni čovjek je individualista i htio bi da živi zasebno, voli privatne pobožnosti više negoli zajedničke. Ali kad pogledamo najstariju periodu kršćanskog bogoslužja, vidimo da su liturgijske forme Sv. Mise bile i forme čitave kršćanske zajednice. Krist nije pojedincima, već svojoj Crkvi ostavio kao baštinu i riznicu Sv. Misu. Ako se danas više naglašava ili posvećuje veća pažnja sudjelovanju naroda u liturgijskim stvarima, nije to neka novotarija ili moder-

nost, kako neki misle. To je zapravo povratak k staroj praksi i disciplini Crkve ranijih vjekova, kad su stvarno vjernici aktivnije sudjelovali u liturgiji nego danas. Može se kazati na temelju povijesti liturgije, da sve do XI. stoljeća bijahu vjernici ne pasivni, već aktivni sudionici kod Sv. Mise, kad su na Prikazanju (ofertoriju) donašali darove: vino, kruh, odnosno grožđe i pšenicu, te druge darove i prinose, moleći: „Primi, Gospode, nas duhom ponizne i srcem skrušene i takva neka bude žrtva naša danas pred licem Tvojim, da ti bude mila, Gospode Bože. Dođi Posvetitelju, svemogući vječni Bože i blagoslovi ovaj prinos pripravljen svetom Imenu Tvojemu".

Poimanje Crkve o aktivnom sudjelovanju kod Mise ostalo je uvijek jednako. To bi bio povratak na staro, ali ne ropsko nasljedovanje. Iza vijekova popustljivosti i nehaja morao je Tridentinski Sabor (XVI. v.) ponovno opomenuti vjernike na veličinu i svetost Mise. Crkva je kroz dugu svoju povijest, u tisućljetnjim nastojanjima vodila brigu, da Sv. Misa bude nešto izvanredna za kršćanski svijet, ne samo radi njezine estetske vanjštine, već zbog njezinog izražaja i sadržaja. Crkva to radi i danas, jer je Sv. Misa najsvetije blago, koje ona brižljivo čuva.

Moderni obraćenik René Schwob, poslije svojeg obraćenja svaki je dan prisustvovao sv. misi i nikad mu to nije dosadilo, već je uskliknuo: *„Ja ljubim sve više i više liturgiju Mse"*.

S ovim početnim člankom molimo žarku i nostalgičnu molitvu pjesnika-psalmiste, izgnanog na izvore Jordana, tamo daleko od svetog Jehovinog brda:

„Pristupit ću k oltaru Božjemu. K Bogu koji razveseljuje mladost moju. Sudi mi, Bože, i rasudi parnicu moju s bezbožnim svijetom. Oslobodi me od opaka i lukava čovjeka..."

To je antifona Mise. Tužaljka svakodnevnog čovjeka.

Misterij boli, koji stvara veselje na pristupu k Ljubavi.

ŠVEDSKI OBRAĆENIK SVEN STOLPE

Među najbolje evropske pisce ubraja se danas neosporno i švedski obraćenik Sven Stolpe. Rođio se 24. VIII. 1905 godine u građanskoj porodici u Stokholmu. Na tamošnjem univerzitetu učio je filozofiju i književnost. Odonud je otišao u Heildelberg gde ga je upozorio na velike francuske katoličke pisce poznati poznavalac romanskih jezika Curtius, koji je ove godine za Uskrs umro. Kad mu je bilo 24 godine, izdao je posebnu knjigu pod naslovom „Dva pokolenja" u kojoj obrađuje tvrdnju da mora svaka prava pesma imati jednu religioznu misao kao polaznu tačku. Nešto slična naglašavala je i velika engleska pesnikinja Edith Sitwell. Posle toga se Stolpe morao lečiti u sanatorijumu za tuberkulozne u Davosu u Švajcarskoj, gde ipak nije bio nezaposlen nego je napisao roman „U čekaonici smrti". Tog se romana u njegovoj domovini, raspačalo već preko 200 000 primeraka. Sledila je „Kršćanska falanga" sa životopisom francuskih katoličkih pisaca. Posle borbe sa tuberkulozom otišao je u Pariz da produži svoje studije. Među ostalim profesorima tamo je slušao i filozofa Bergsona, koji je već mnogo ranije obračunao sa filozofskim materijalizmom, te je Svenu na široko otvorio vrata u svet duhovnih vrednota.

Sven Stolpe je neko vreme učio u Oxfordu te se interesovao za takozvani oxfordski pokret jedinstva s katoličkom Crkvom. Kad se povratio u Pariz, on je pisao i kritički posmatrao naročito rad katoličkih svećenika, dominikanaca, benediktinaca, a nadasve rad nekog bretonskog svećenika, koji je apostolskom revnošću skupljao i vaspitavao zanemarene dečake, a njemu je pomagala mlada obraćenica, devojka rusko-jevrejskog porekla, koja je prošla kroz strahote Mathauzena. Sven Stolpe je tom svećeniku rekao: „Vi hoćete da odgojite te dečake u pristojne ljude?" „Nipošto!" odvrati svećenik. „Pristojni ljudi su najgori što ih poznam. Zamislite: u deset će godina polovina ovih dečaka otpasti; s time računam. Treba samo da dotrči načičkana devojka, pa će ovakav mangupčić odmah zaboraviti Krista i križ. Tako bi moglo biti i s nama svima. Od ostalih dečaka veći će deo ne samo istrajati, nego će svaki pridobiti svaku godinu još jednog učenika. I kad računate da će i od ovih novih opet jedna polovina otpasti, ipak će svaki od preostalih privući svake godine barem po jednog. U 15 godina to će biti ogroman broj." „Ako slučajno obolite ili vam bomba u jednoj sekundi sruši sav vaš stambeni blok, zatrpa sve vaše dečake koji bi i inače mogli svi otpasti,..." Bretonac se nasmehnuo: „Razboriti ste, kao što je svet razborit, ali ne računate sa Bogom. Šta zato, ako mi se oduzme jedno sredstvo iz ruku, kad znam da stoji iza mene Onaj koji je svemoguć." Kad je svećeniku sav apostolat iznova potpuno propao, Stolpe je pitao njegovu pomoćnicu: „Šta će biti sada od njegovog pothvata?" Ona mu je odgovorila: „Prepustite stvar Bogu! Ništa nema takvu snagu kao patnje i molitva. Crkva se hrani patnjama, patnjama Krista i vernika".

Stolpe „to fino, brzo i nežno" pripoveda u romanu, u kome je nastojao da opiše svoj put u katoličku Crkvu u osobi švedskog intelektualca koji u Parizu čeka na smrt zbog neizlečive bolesti i proučava teško pitanje trpljenja. Bezbožan mu se lekar nudi da mu skrati trpljenje, ali bolesnik odbija rečima: „Bog hoće da ja ne ozdravim, ali da postanem slobodan. Ima nameru da me spasi od moje tromosti i moje duhovne smrti. Sada sam potpuno svestan da me ljubi i da mi čini dobro, pa njegovo postupanje nikada ne bih hteo da kritikujem. Moram uspeti da postanem drugi čovek. Ne smem da sam skraćujem svoj život, dok Bog to ne učini. Švedski intelektualac umire od raka, pročišćen u trpljenju, na sam veliki petak.

Sven Stolpe međutim 1947 godine prima u benediktinskoj opatiji sv. Marije u Parizu sveto krštenje. Godinu dana ranije je mislio pod podizanjem: „Da li je ovo prevara, stara već gotovo dve hiljade godina, ili je istina? Ako je snaga, koju je čovečanstvo imalo za svoga Boga i Gospoda, tako strahovito varala, onda nema više smisla da dalje živiš. Međutim, ako je ono što će se za koji trenutak desiti, stvarno pretvaranje kruha u Kristovo telo, onda je na zemlji samo jedna stvar važna i značajna — prionuti uz Božje Telo i nikada ga više ne ostaviti." U tom je smeru Sven tragao te se više puta potsetio na neobične reči bretonskog svećenika: „Ne mogu razumeti, kako žele neki svećenici da ih narod drži normalnim ljudima. Kad bih tako pretstavljao narodu kršćanstvo, kao da ono sa vim normalno deluje, da je privlačivo i razborito, svakako bih načinio pogrešku. Na ispravnom sam putu jedino, ako sa mnom tako postupaju kao što su sa samim Isusom Kristom kao sa nerazboritim. Svetu treba da se čini naša nauka ludost, inače nije prava".

— Nastaviće se —

MOLITVA ZA SVEĆENIKE!

Gospodine, daj nam svetih svećenika!

Da vode k Tebi djecu, koju toliko ljubiš!
Da uzorno žive u Tvojoj ljubavi pred nama!
Da grešnicima daju Tvoje oproštenje!
Da dušama dijele Tvoju nebesku hranu!
Da budu sveti vodiči svetim dušama!
Da pomognu umirućim u njihovoj smrtnoj bijedi!
Da tješe bolesne i one, koji trpe!
Da odgoje mnoge dječake za Tvoju službu!
Da izgrade mnoge djevice za Tvoje zaručnice!
Da poučе u krepostima zaručnike i bračne drugove!
Da blagoslove naše obitelji i naše domove!
Da žrtvuju i mole se za nas i za naše mrtve!
Da šire kraljevstvo Tvoje ljubavi!
Da nam pomognu da nasljedujemo Tvoju Majku:
Da se izgradimo po njezinom pobožnom životu!
Da uz njen blagoslov živimo, borimo se i umiremo!
Daruj nam svetih svećenika, o Gospodine!

PTIČICA U KAVEZU

Život fra Leopolda Mandića

Prvo poglavlje

Božja ptičica

Ako je itko u Herceg-Novom, u divnoj Boki kotorskoj, mogao da se nazove ptičicom, dobrom Božjom ptičicom, to je bio mali Bogdan Mandić.

Rodio se on 12. svibnja 1866. Bila je subota, Gospin dan, u Gospinu mjesecu. I bio je to Gospin dar, deseti darak sretnim roditeljima Petru Anti Stjepanu Mandiću i njegovoj pobožnoj drugarici Dragici, rođenoj Carević.

I odmah istoga dana poslaše Petar i Dragica svoje deseto dijete u crkvu sv. Jerolima na krštenje, na kojemu mališ dobi sretno ime Bogdan.

Svako svoje dijete, i ono prvo kao i ovo deseto, primali su Petar i Dragica kao od Boga im dano, a tako će primiti i još dvoje, kojima će ih kasnije obdariti Bog. Ali ovoga puta oni kao da su na osobiti način osjećali, da je deseto njihovo dijete još na posebni način Božji poklon njihovoj čistoj tračnoj ljubavi, pa mu dadoše upravo ime Bogdan, od Boga dan.

Njihov ih roditeljski osjećaj nije prevario. Ovaj sretni sinčić Petra Mandić i Dragice Carević bio je divan Božji dar i njima i svemu njihovom rodu. Porodica Mandić poticala je iz Bosne, gdje su stari Mandići bili ugledna vlastela. Kad su morali ostaviti svoju domovinu, naselište se u kršnim dalmatinskim Poljicima. Mandići se spominju u Donjem Docu, u Tugarima i u Zakučcu kod Omiša. Možda je baš iz Zakučca bio onaj pradjed Petra Mandića, koji se preselio u Herceg - Novi.

I u novoj postojbini bili su Mandići ugledan rod. Djed se Bogdanov, Ivan, nazivlje *„parun od broda"* (gospodar lađe), pa iako nije bio preveć bogat, ipak je mogao živjeti i svojim potomcima namrijeti toliko, da su i oni štednjom i poštenim radom nastavili časno zauzimati svoje mjesto među građanima pitomoga Herceg - Novoga.

Kad su godine 1855. Petar Mandić i Dragica Carević pred Božjim oltarom jedno drugomu obećali vjernost i ljubav do groba, vedro su i veselo pošli putem zajedničkoga života ne bojeći se rada ni žrtve, uzdajući se u pomoć Onoga, koji ih je sakramentom svete Ženidbe nerazdruživo sjedinio. Mladi zaručnici odlikovali su se iskrenom pobožnošću i pravom katoličkom svješću. I Bog je blagoslovio njihovo ognjište brojnom i milom dječicom. A najmiliji od sve braće i sestara bio je upravo mali Bogdan.

Nad tim odabranim djetetom bdjela je Božja Providnost na osobit način. Kad su mu bile dvije godine, njegova majka, koja ga je nosila u naručju, nekako se spotaknu i padne, te se skotrija niza stepenice. Bijedna žena ozlijedila se na više mjesta, ali njezinu sinčiću ne bi ništa!

Bogdan je bio dobro i poslušno dijete. Bistar i živ, vatrene i odlučne ćudi, možda bi on u drugoj okolini bio postao obijestan i neukrotiv. Ali u kršćanskoj obitelji Petra Mandića, pod blagom rukom plemenite i pobožne Dragice, još je od prvih svojih dana Bogdan naučio da se svladava, da oporosti svog značaja ublažuje i oplemenjuje mišlju na Boga, na svoju dužnost. Kasnije će on reći, sjećajući se prve svoje odgojiteljice: — *Moja je majka bila izvanredno pobožna. Njoj dugujem na osobiti način ono, što sam..*

Mali je Bogdan zarana svratio na se pozornost svojih susjeda i sugrađana. Njegova lijepa duša zrcalila se i na, inače slabunjavu i neuglednu, tijelu. On nije bio nimalo lijep. Bio je vrlo sitan i začudno nježna sustava. Ama prava mala ptičica! Činilo se, da će je otpuhnuti i sobom ponijeti svaki ćuh vjetra.

Ali to je bila draga Božja ptičica! Njegove žive i duboke oči davale su onomu sitnomu lišču nešto nadzemaljski privlačljivo. Iz njih je progovarala divna duša, koju je neka neodoljiva sila vukla k nebu, k visinama, daleko iznad zemlje, po kojoj su Bogdanove nožice stupale nekako nespretno i tuđe.

Tiha ozbiljnost i sklonost k samoći, pobožnost prema nebeskoj Majci, sabranost kod sv. Mise, čednost i stidljivost, žarka ljubav prema roditeljima i spremna poslušnost na svaki njihov mig, meko i nježno srce, koje se ganulo odmah na svaku bijedu, — bile su to sve odlike ovoga bogodanoga dječaka, koje su ga činile uzorom svih njegovih vršnjaka.

Kad je pošao u osnovnu školu, domalo se očitovala njegova bistrina i nadarenost, pa je uvijek bio među prvima u nauku. Ovoj nadarenosti pridružila se i savjesna marljivost. On je osim škole u slobodno doba rado išao i na pouku u franjevački samostan, gdje se vježbao u raznim predmetima. Tako će on steći za svoje godine dovoljno znanja, da može poći i na više škole.

Prvu svetu Pričest primio je u svoje nevino srce — koje sve do smrti ne će nikada okaljati teškim grijehom — s upravo anđeoskom pobožnošću. Od toga dana vukla ga je živa čežnja pred Svetotajstvenoga Isusa. Dirljivo ga je bilo vidjeti, kako onako nježan i malen sa svojim dobrim ocem svako jutro ide svetoj Misi i zajedno s njime često pristupa k Stolu Gospodnjem.

U ovim sretnim djetinjim i dječačkim godinama razvijala se kod Bogdana sve više ljubav prema molitvi, kojom će se on kasnije tako svetački odlikovati. Često bi se zatvorio u svoju sobicu, klekao na pod i molio, molio. Ako majka nije znala, gdje je, mogla je za stalno računati, da je u svojoj sobici, na molitvi. Kad bi išao u samostan, nije prolazio sredinom grada, nego je zaobilazio tihim ulicama, samo da može i putem moliti.

Anđeoska krepost resila ga je tako, da se nitko u njegovoj prisutnosti nije usudivao izgovoriti ni jedne manje pristojne riječi. Kad mu je bilo četrnaest godina, dode nekoga dana u njihovu kuću neka poznata gospoda, koja si je možda baš radi toga poznanstva dopustila neku neozbiljnu slobodu.

— *Gospodo, oprostite,* — najednom će pred svima mali Bogdan — *ali to nije lijepo od vas!...*

Mnogo godina kasnije, malo prije svoje smrti, mogao je ovaj Božji miljenik ustvrditi o sebi: *po milosti Božjoj, blažene Gospe, ja se ne sjećam, da sam ikada povrijedio čistoću.*

U Božjem kavezu

Bijela i nevina Bogdanova duša nije bila stvorena za ovu blatnu zemlju. Njoj je Gospodin dao druge vidike, pozivao je na nebotične visine žrtve i samoprijegora. Veliki jedan ideal sinuo je pred duševnim očima Bogdana Mandića i taj mu više ne će dati mira: za njim će njegova duša čeznuti, njega dozivati svojim žarkim uzdasima: svojim vrućim suzama požurivati njegovo ostvarenje.

Jednom je Spasitelj rekao, kako On živo želi, da se sve njegove ovčice ujedine u jednoj vjeri i jednoj ljubavi, pa da — bude jedno stado i jedan pastir (vidi kod Ivana, 10, 11—16). A Bogdan se rodio u kraju gdje se tako jasno očitavala žalosna istina, da Spasiteljeva vruća želja još ni izdaleka nije ispunjena. I to je peklo i palilo junačku Bogdanovu dušu kao usijano željezo. On bi bio rado dao svoju krv, da uskori ujedinjenje rastavljene braće!

Mali Bogdan uz ljubav prema roditeljima gojio je i iskrenu ljubav prema svome hrvatskom narodu i svemu slavenskom plemenu. Želio mu je svako dobro na zemlji, ali još više vječnu sreću u nebu. No on je vidio, kako je najveći dio Istoka još izvan crkvenoga jedinstva. Oh, kako bi to bilo divno, kad bi svi bili ujedinjeni u jednoj istoj Kristovoj Crkvi:...

Ta je misao sinula u velikodušnom Bogdanovu srcu i raspaljivala ga svaki dan sve više. I on je stvorio odluku: ja ću biti vjesnik jedinstva među jednokrvnom braćom:...

Za svojih dugih molitava i tihih razmatranja maštala je Božja ptičica o dalekim krajevima Istoka, o nepreglednim poljima, visokim gorama, silnim rijekama i čeznula za časom, kad će razviti svoja krila i poletjeti, da zapjeva pjesmu o jednom Pastiru i jednom Stadu. Slušat će pjesmu braća rođena i poslušat će njezin poziv i pohrlit će u bratski zagrljaj...

Tako je maštala Bogdanova duša. Tako je potomak staroga Ivana, „paruna od broda", čeznuo za daljinama. On je htio biti misionar na Istoku, najprije onome najbližem, pa sve dalje i dalje. Na Balkanu imali su franjevci-kapucini cvatnu misijsku provinciju, a mletački kapucini imali su baš u Herceg-Novom malen samostanić. Bogdan pomisli, da bi najbolje bilo zamoliti časne Oce, da ga prime u svoj Red, da uzmogne biti misionar.

Tu zlatnu tajnu svoga srca, tu čežnju svoje duše otkrio je Bogdan svojim dragim roditeljima. Petar i Dragica pomnjivo su pratili djelovanje Božje milosti u duši svoga djeteta. Mjesto da tome djelovanju stavljaju zapreke, oni su sve učinili, da bi njihov mili sin vjerno odgovarao svim pozivima s neba. Tako učiniše i sada. Osjetili su, kako im se srce bolno steže na pomisao, da će morati žrtvovati svoje najmilije dijete. Ali su oni to dijete darivali Bogu, i velikodušno rekoše: — Hvala, Gospodine, što se dostojiš pozvati u svoje svetište naše dijete. Mi ti ga darujemo!...

I tako upraviše molbu starješinama mletačkih kapucina, da prime maloga Bogdana u svoj Red. Molba bi uslišana. Dođe i dan rastanka. Braća i sestre sa suzama u očima dijele se od svoga dragoga brata, otac i majka ne mogu ustegnuti suza, svi plaču, samo Bogdan ne plače, premda mu vidiš na licu, kako mu je pri srcu.

Tada će mu netko reći:

— *Bogdane, ti nas ostavljaš, a ne plačeš?!*

— *Ali ja ne mogu plakati; eto idem u kuću Gospodnju, pa kako ćete da plačem?!* — odgovori uvjereno junački dječak.

Bogdan je imao da se 16. studenoga 1882. prikaže u Serafinskom sjemeništu u Vidmu (Udine). Petar je dopratio svoga sina i predao ga njegovim poglavarima, koji će mu odsada biti i otac i majka. Bogdanu je tada bilo šesnaest godina i pô.

Za te godine bio je on i previše malen i nježan, i čovjek je mogao pomisliti, da će se to sićušno dijete teško snaći u stezi jednog sjemeništa. Ali u slabašnom Bogdanovu tijelu živjela je jaka i odvažna duša, koju je u njezinu nastojanju podjarivala još i jedna velika misao, jedna neodoljiva čežnja: spremiti se za misionara među braćom na Istoku...

I Bogdan je nadvlado sve poteškoće. Za kratko vrijeme bio je on prvi među prvima i u nauku i u dobroti. I drugovi i poglavari smatrali su ga Božjim odabranikom. Tko ga je vidio na molitvi, morao je reći, da to nije obično dijete. Lice mu je često u tim sretnim časovima bilo preobraženo i kao u plamenu. Nisi u njegovu vladanju nigdje i nikada mogao opaziti ni najmanje hotimične pogreške. Jezik je znao krotiti tako, da izvan vremena određena za govor i zabavu nije progovorio ni jedne riječi. Unutranja ljepota negove duše odrazivala se i na njegovu inače neuglednu licu tako snažno, da je osvajao svakoga, tko mu se imalo približio. Činilo se, da taj mladić ne stupa zemljom nego samo vršcima svojih nježnih nožica, a inače je sav u nebu... Za same dvije godine i manje, Bogdan je toliko napredovao u svojoj pripravi za redovnički stalež, da je već 20. travnja 1884. mogao poći u samostan u Bassanu, gdje će se u desetodnevnim duhovnim vježbama pripraviti za primanje redovničkog odijela.

Bio je opet lijepi Marijin svibanj, kad je uoči svetkovine Našašća sv. Križa Bogdan Mandić napokon primio na se svete haljine onoga velikoga ljubitelja Isusova Križa - Franje Asiskoga (2.V 1884). Tom prigodom primio je i novo ime: Fra Leopold.

Tko bi nam umio kazati, što li je sve osjećala njegova nevina i žarka duša onoga sretnoga dana!

— Nastavit će se —

NOVOVEŠKI DJEČAK

Pripovijest iz 18 vijeka

Pretstava u seminariju svetog Josipa

Poglavlje prvo

„Milo srce kak trepeće,
Dan prez škode biti ne će"
(Franjo Patačić, Pesme horvatske, 1781)

Vojmiru je zakucalo srce. A onda kao da je najednom prestalo da živi. To se ponovilo nekoliko puta. Ispred sebe je vidio samo crveno, beskrajno more. Bio je to veliki, crveni, sklopljeni zastor iza kojeg se čuo prijeteći šum. Iza tog zastora miče se u tmini mnoštvo glava koje mrmore kao tisućoglavi zmaj. Još malo, pa će odjeknuti cilik zvonca i dječak će morati stupiti pred zastor, oči u oči sa tisućoglavim zmajem, čije se bezbojne oči svjetlucaju u mraku kao vrhovi otrovnih strijelica; zeleni, užareni vrhovi i svi upravljeni na njega. Hladne su mu ruke i vrhovi prstiju mu se lijepe od znoja, od hladnog znoja. Čuo je jednom da mrtvog čovjeka pospe hladni znoj. Moguće i on sad ovdje umire, ili će naskoro umrijeti, čim podigne ruke da rasklopi zastor i da stupi naprijed. Ah, ništa, sad mu je posve svijedno. Barem ga neće požderijeti zmaj sa tisuću glava.

Iza sebe čuje tihe, mnogobrojne korake kolega, koji i sami sudjeluju u pretstavi. Veliki su to satnici. Oni nastupaju uvijek skupa i ni jedan od njih ne izlazi sam ispred zastora da se sukobi sa zmajem, koji tamo sve više bući kao da stresa grdnim željeznim krilima. I smije se zmaj. Čuje se smijeh. Njemu se smije, Vojmiru, komu li drugom?

Gleda vrhove svojih bijelih cipela ispod bijele haljine. Jeza u grudima je dosta jaka, pa ne osjeća više težinu krila, koja su mu privezana za leđa. Kad su mu ih stavili, činila se teška kao od kamena. Pričvrstili su mu ih sa dosta muke otac Nikola, koji je ovu predstavu uvježbao i kipar Antun Rajner, koji je načinio krila od ljepenke i tankog, bijelog papira,

— Vojmire! pozor!...

Bio je to umirujući glas oca Nikole, zamotan u šapat; taj glas što uvijek donosi smirenje, pa i sad veli: „Pozor". Zvonce je napokon mor lo da cilikne. I zazvečalo je kao sitni, preplašeni vrisak. Dječak sklopi oči i rasklopi zastor. Nije osjećao svoje noge dok je stupao dva koraka naprijed.

Pred njim je doista bilo mnoštvo glava, ali to nisu bile zmajske glave. Mnoge od njih je dobro poznavao, mnoge su se smiješile. I svi su šutjeli.

Dvorana se činila manja nego u druge dane, kada je bila prazna. I mnogo manja od one ogromne, beskrajno velike zmajske špilje, koju je zamišljao, dok je bio iza zastora i koja je prijetila da će ga progutati. Nije bila ni tamna. Veselo svijetlo kolovoza prodiralo je kroz prozore i plesalo na svečanim odijelima gostiju. Najednom ga prođe strah i glas mu se razliježe dvoranom tako sigurno, da je pomislio: to govori netko drugi!

— Evo ide bijela zora
iz sunčanih bijelih dvora...

Netko mu se iz prvog reda smiješi bijelim smiješkom zore. Govorio je gledajući na tu stranu. Prepoznao je blistavu priliku grofice Teodore Keglević. Bila je to majka njegovih starijih drugova Josipa i Julija. Nitko ne bi rekao da je ona mati tako velikih dječaka. I gledala je mlado, baš kao zora, sva u bijeloj svili i bijelom blijesku dijamanata. Hladila se bijelom lepezom kao krilom i Vojmir za tren pomisli da bi bolje pristajalo njoj, nego njemu, da govori ove anđelske riječi, što ih je on krasnoslovio:

— Dan današnji vam donosi
vlast dobitka preslavnoga...

Govoreći prelijetao je pogledom preko sjaja prvih redova gledališta, ispunjenih velikašima Podban Rauch je slušao ozbiljno, nekako zamišljeno. Grof Sermoge se smiješkao. Barun Stjepan Patačić šaptao je na uho kanoniku Krčeliću do kojeg je sjedio. Protonotar Najšić je iskrivio glavu, kao da dobro ne čuje. A grofica Suzana Draković upozoravala je groficu Krstu Oršića da šuti i sluša.

— Pomno i mirno razmišljajte
dobrim i zlim koje su svrhe...

Tek tada dječakov pogled pođe u zadnje redove. Osjećaj krivnje ga dodirnu tako oštro da je prekinuo jednu riječ. Nastavio je govor gledajući uporno u redove kod samih ulaznih vrata. Vidio je očeve rijetke vlasi i oči koje sijaju ponosom. I vidio je majčinu građansku kapu od modrog sukna sa karnerom, koji joj je pokrivao čelo i zasjenjivao oči.

Tek sada, na kraju svojeg govora, sjetio se njih. Prvo zbog straha, a onda zbog blijeska odijela na velikašima, nije ni pomislio na roditelje, stisnute u kutu. Učinilo mu se da su mu ovi u prvim redovima nešto skrivili. Zaželjeo je da im to kaže. Žalio je što na kraju, umjesto svojih anđelskih stihova, ne može govoriti stihove svojeg kolege Mirka, koji igra vojvodu Radiboja i govori:

— Srijed teškoga truda svedjer ću misliti,
da budem hrabreni na boju pošteno"...

*

Čuška je odjeknula na punom, rumenom obrazu. U oblačionici nastade težak, hladan muk. Svi su prestali sa preodjevanjem i snimanjem šminke sa lica. Dječaci su stojali nepomično u položaju u kojem su bili zatečeni, kao kameni svatovi susjedgradski.

Vojmir je gledao svojeg školskog druga grofa Josipa Keglevića, kojeg je udario. Još nije osjećao strah, zbog učinjenog i zbog posljedka, ali nije više osjećao sreću. Već ga je dotjecala žalost sa sjenama kajanja. Bilo mu je sad posve jasno da to ne bi nikad učinio, da nije poslije Josipove uvrede ugledao porugljivo lice Mirka Rajnera; još izazovnije nego inače, pod maskom vojvode Radiboja, koju još nije obrisao.

Zapanjene oči Josipa Keglevića stisnule su se od bijesa i zjene su mu se u razrezu kapaka razlile zamućenom prijetnjom. Uvijek crvena lica, dječak je sad postao modar. Ipak, krajem očiju se za tren osigurao da u oblačionici nema nikog starijeg, pa je tek onda poletjeo na Vojmira. Vojmir ustuknu, a Josipa zadržaše Vatroslav Vojković i sintaksist[1] Franjo Patačić.

— Puštajte me, — rikao je Josip Keglević, potamnivši još više u licu. — Smrvit ću novoveškog kmeta[2]!

U odijelu paklenskog duha Azmodea, premda je obrisao crnilo i druge boje sa bezazlenog dječačkog lica, Josip Keglević je ličio na mlado, razjareno čudovište. Dvojica dječaka nisu ga puštala iz svojih ruku. Ostali načiniše krug oko njih.

„Nisam kmet, slobodan sam građanin" htio je da kaže Vojmir posve tihim glasom, ali se uzdržao. Prošlo je tek kratko vrijeme od kako je govorio riječi anđela, a već je opet u njemu nadjačao duh vojvode Radiboja. Nije to bilo prvi put! A ocu Nikoli je obećao, preuzimajući ulogu anđela, da će skupljati u sebi sve veće bogatstvo anđelskog stapljenja.

Mladi grof Keglević se naglo istrgnuo. Ali nije pošao prema Vojmiru, već izjurio iz oblačionice, zalupivši oštro vratima. Dječaci se okupiše oko Vojmira. Govorili su sniženim glasovima;

— Bit će zlo. On će prijaviti...

— Prefekt[3] će te sigurno kazniti.

— Josip je miran, ali kadkada, voli da vrijeđa...

— Jeste. Do krvi...

— Vojmira je teško uvrijedio...

— Grofica će se sigurno potužiti rektoru. Vojmir se sjeti bijelog osmijeha zore u prvom redu gledališta. Kako je moguće da sin onakve majke, nježne i prozirne kao oblačak, može govoriti onako blatne riječi? Oh, grofica ne može za to biti kriva. Josip je ove gadosti čuo od konjušara u grofovskoj štali. Briga za sebe, bojazan od kazne bile su potisnute zebnjom: kako će se bolno dojmiti plemenite gospođe nedostojno vladanje njezina sina...

---

[1]) učenik četvrtog razreda gimnazije
[2]) plemićski podložnik
[3]) odgojitelj u konviktu

— Nastavit će se —

IZ KATOLIČKOG SVETA

Versko stanje u Italiji. Biskup Angrisani iz Casale Monferrato dao je na Univerzitetskoj nedelji u La Mendona u južnom Tirolu ocenu verskog stanja u Italiji, koja u sažetom obliku izgleda ovako: Nakon 27 godina od Lateranskog pakta moramo utvrditi da su se velike mase naroda još više udaljile od Crkve. Manjina se u to vreme duhovno ojačala i radi kao kvasac. Broj svećenika je opao, ali su ovi bolji i sposobniji. Veronauka se predaje u svim državnim školama. Katoličke organizacije uživaju potpunu slobodu. Verni narod revnosno učestvuje u liturgiskom životu Crkve. Ukoliko smo izgubili na kvantitetu, dobili smo na kvalitetu.

Papa pastoralnom svećenstvu. 13.9. Papa je primio u audienciju italijanske svećenike, učesnike „Tedna za pastoralno prilagođavanje". Između ostalog Papa je izneo ove misli: Vernici i svećenici moraju osećati potrebu da su u stalnom dodiru s učećom Crkvom. Crkva poseduje Kristovu istinu, a vodi je Duh Sveti, pa je stoga sposobna da ispravno upozna potrebe vremena. Svećenici i vernici treba da slušaju Crkvu, pa će imati ispravnu orijentaciju te će moći pogledom usmerenim u večnost naći pravo rešenje vremenitih potreba. Zatim je Papa opomenuo svećenike na encikliku „Humani generis" od 1950 kao i na tolike svoje govore i izjave o pitanjima zakonu, o socijalnim problemima, o laicizmu na svim područjima, kao što su škola i odgoj, državna uprava, međunarodno pravo, pitanje opravdanosti rata, naročito modernog. Na kraju je rekao da se ne sme zaboraviti da su Papa i biskupi nosioci crkvenog učiteljstva, niko drugi. Nije odlučujući faktor mišljenje teologa, nego Sensus Ecclesiae

Katoličke novine. — Prvi pokušaj jednog katoličkog dnevnika zabeležen je u Južnom Vietnamu, gde jedna grupa katoličkih laika izdaje dva puta nedeljno novine „Duong Song — Životni put" u preko 8 000 primeraka. Radi se na tome da postane taj časopis pravi dnevnik. — U Indiji počeo je jedan katolički laik G. X Francis izdavati nedeljni časopis „Enquiry" koji štiti katolike pred napadima neke fanatične hinduističke sekte a ujedno objašnjava katolički stav prema svim aktuelnim pitanjima, koja se postavljaju pred indiske katolike, naročito katolike severnih provincija.

Zajam za izgradnju crkava. Crkvene vlasti u Austriji su raspisale narodni zajam od 20 miliona šilinga za izgradnju crkvenih objekata. Biskupije, samostani i redovničke kuće snose obavezu da će zajam isplatiti u toku od 25 godina. Obveznice nose 7% kamate. Zajam treba da se upotrebi za izgradnju crkava i drugih crkvenih zgrada. Vernici su se u velikom broju odazvali pozivu svojih viših pastira te su za nekoliko dana uplatili 50 miliona šilinga. Austriski biskupi morali su ishoditi prethodno saglasnost nadležnih rimskih kongregacija da su mogli izvesti tu akciju.

Misa 900 m pod zemljom. Kardinal Piazza je posetio italijanske rudare u belgiskom reviru Horloz in Tilleur te tamo u dubini od 900 metara

služilo nadarima i njihovim porodicama svetu Misu, kojoj je prisustvovalo preko 1000 vernika. Prvi puta se desilo da je kardinal u takvoj dubini služio svetu Misu.

Makabejac iz 1956. Francuska televizijska služba je raspisala nagradu za najbolji odgovor na tri postavljena pitanja. Nagradu je dobio neki student Valere iz karibskog ostrva Martinik gde većinu stanovništva sačinjavaju crnci i mulati. Ovako glase pitanja i odgovori: 1) Šta vam je dala Francuska? Odgovor: kršćansku veru i po Rene Dekartu logično mišljenje. 2) Što bi bila za vas najveća nesreća? Odgovor: Da izgubim nekoga koga volim, i da bi svog bližnjega zaveo u bezverstvo. 3) Kada biste najviše želeli da živite? Odgovor: Da as, jer sadašnje vreme je tako puno poteškoća i tolikih krupnih pitanja.— Dobitnik nagrade je dovršio već dve godine prava i dosad obadve godine primio zlatnu medalju na fakultetu za najbolji uspeh. On je ujedno i urednik tamošnjih studentskih novina.

Julija Budensz, kćerka znamenitog obraćenika i profesora fordhamskog univerziteta te bivšeg redaktora njujorškog Daily — Worker-a, stupila je u uršulinski samostan. Sva se njena familija pokrstila pre 11 godina.

Severni Vietnam. Od maja 1954 na ovamo preko 74 000 tamošnjih katolika pobeglo je preko dobro zastražene granice u Južni Vietnam. Ovi se izbeglice polagano uživljavaju u novi život u novosagrađenim naseobinama.

Godišnjak protestanskih crkava u SAD za godinu 1956 navodi da se u godini 1955 broj njihovih vernika povećao za 1,3 miliona na ukupni broj 58 448 567 pripadnika, dok se broj katolika u SAD istovremeno povećao za oko jedan milion na 33 396 647 članova. U istoj su godini sve verske zajednice u SAD potrošile 736 miliona dolara za izgradnju novih crkava i za popravak starih.

Katolička dobrotvorna ustanova NCWC iz SAD podiže u južnoj Koreji 500 novih domova za siromašne udovice i starice. U toj akciji sarađuju i nekatoličke dobrotvorne ustanove.

Savremena pastoracija. Po uzoru na Nemačku i Italija ima izvestan broj putujućih kapelica, koje je nabavila „Opera pontificia assistenzia". Ove kapelice na točkovima upotrebljavaju se za mise pod vedrim nebom, kad su razni zborovi kao i u mestima gde nema crkve, a druga je mnogo udaljena. Pastoralno pravilo kaže da pastir mora otići za stadom, a ne samo bespomoćno čekati kad će vernici doći u crkvu.

Berlinski savetnik - svećenik. U franjevačkoj crkvi u Milanu nadbiskup Montini posvetio je Dr Adlera, bivšeg višeg građevinskog savetnika u Berlinu, za svećenika. Mladomisnik je 7. oktobra u istoj crkvi služio svoju mladu Misu. Njegova majka, stara 97 godina, prisustvovala je tim svečanostima. Jedan mladomisnikov sin je kapucinski pater.

Socijalna nauka crkve — sastavni deo naobrazbe. Prigodom ovogodišnje socijalne nedelje u Kanadi, Papa je uputio pismo kardinalu Legeru u Montrealu. U njemu ističe da omladina valja da upozna socijalnu nauku Crkve, ali to nije dovoljno. Nema ispravnog života i kršćanina bez socijalnog osećanja. Već u mladosti se valja boriti protiv egoizma i oholosti, onih zala koja podižu jednog čoveka protiv drugoga, jednu grupu protiv druge. Ko nije naučio da svladava svoje neuredne sklonosti, teško će se kasnije odreći svojih osobnih ugodnosti na korist opštih interesa.

Papa Inocent XI — blaženi. Na blagdan sv. krunice, 7. okt, u crkvi sv. Petra u Rimu blaženim je bio proglašen papa Inocent XI Kardinal Tisserant je vodio crkvene funkcije, dok je Papa preko radia obavio prvu molitvu na čast blaženiku i održao onda prigodnu homiliju. Posle podne u 17 sati Papa je došao osobno u crkvu sv. Petra da se pokloni relikvijama blaženika te primi poklone, uobičajene u takvim prilikama. U govoru na čast blaženog pape Inocentija XI, papa Pijo XII je istakao ove misli. Blaženi je živeo u burno doba krajem 17 veka, kada su prilike u mnogome sličile sadašnjima. Blaženi Inocentije je bio velik reformator verskog života. Potrebnu snagu je crpio u vlastitom odricanju, predanosti u volju Božju i herojskoj ljubavi prema Bogu. Blaženi ima velike zasluge za odbranu Beča 1683 godine. Po svojoj ličnoj skromnosti, ljubavi prema siromaštvu i potpunoj predanosti naloženim zadacima slični su sveti papa Pijo X i novi blaženik. Relikvije blaženika će počivati ispod oltara sv. Sebastijana u crkvi sv. Petra.

Prema oltaru. Kongregacija svetih obreda vodi još tri procesa koji se odnose na pape. Za blaženog papu Grgura X, koji je umro 1276, se radi da bude proglašen svetim, dakle kanoniziran. Za pape Benedikta XIII, koji je umro 1730 godine, i za Pija IX se radi da budu proglašeni blaženim.

Prvi Šveđanin — franjevac. Švedski psihijatar dr Nils Lundin je otišao po savetu drugog lekara u Asiz na odmor. U samostanu sv. Damjana se upoznao sa katoličkom Crkvom. Obratio se 1952 godine. Kad se odlučio za redovnički život među sinovima sv. Franje, on je izjavio: „Franjevački duh biće prirodan most da se uvede katolički život u Švedsku". Sada se dr Lundin sprema u kolegijumu Angelicum u Asizu da primi franjevački habit.

Indonezija je država sa preko 80 miliona stanovnika. U njoj živi jedva jedan milion katolika. Vlada održava diplomatske veze sa Svetom Stolicom. Katolici imaju 7 narodnih poslanika u parlamentu, a u vladi jednog ministra. Domaćih svećenika ima 133, bogoslova u zemlji 92, a u inostranstvu 30. Poslednje godine bilo je 12 domaćih mladomisnika. Pristup stranih misionara u zemlju je otežan. U godini 1955 od 159 misionara koji su tražili ulaznu vizu, dobili su je samo jedanaestorica.

Afrika je po veličini treći kontinenat sa 213 miliona stanovnika. Broj katolika i pripravnika na sveto krštenje penje se na 22 miliona. Među njima radi 9 104 strana i 1 784 domaća misionara svećenika. Na tom kontinentu postoji 40 bogoslovija sa oko 2 000 bogoslova. Na svakog svećenika dolazi 16 000 duša za pastoraciju. U Kongu se danas oseća najveća potreba za svećenicima, jer je ta srednjo afrička zemlja zrela za verski i kulturni razvoj. Nakon 20 godina može se očekivati od Konga, da će on sam moći da odgovori potrebama drugih afričkih zemalja na verskom i kulturnom području.

Previše kreveta. Na ostrvu Borneo, u misiji Kanovit, misionarke franjevke otvorile su novu bolnicu. U lepo belo okrečene sobe postavile su 30 čistih gvozdenih kreveta. Bolnica se brzo napunila, ali bolesnici se nisu smestili u krevete nego su polegali na svoje slamarice koje su od kuće donesli sobom. S njima su došli njihovi ukućani da im čine društvo. Izgleda da se kod primitivaca bolnice moraju boriti drugim poteškoćama nego u Evropi.

Prema oltaru. Mihael Keler, biskup iz Münstera, imenovao je posebni crkveni sud. Njegov je zadatak da prikupija korespodenciju i svu pismenu ostavštinu pokojnog kardinala von Gallen-a, kao i da sasluša svedoke o životu i radu tog znamenitog crkvenog velikaca koji je zadao Hitleru toliko briga, tako da bi se utvrdilo stepen njegovih kreposti u cilju proglašenja blaženim.

Pod stare dane. Godinu dana posle smrti svog bračnog druga, gđa Guy - Wendek stupila je u karmel Paray - le - Monial, u starosti od 76 godina. Njeno redovničko ime je Katarina od Isusa Od 1919 ona je dugo bila predsednica Ženske lige u Mozell.

Poštovanje nedelje. Njujorški kardinal Spellman pozvao je svoje vernike da poštuju nedeljni počinak. Osudio je tendenciju da se trgovačke radnje otvaraju u nedelju. Od katolika traži da se uzdrže takvih prekršaja Božjeg zakona te svojim primerom pomognu onim osobama koje se kolebaju, da ne bi izvrgle ruglu treću Božju zapovest.

Sudan. Iz Južnog Sudana proteran je već sedmi svećenik - misionar. Vlasti nisu te odluke ničim obrazložile. Taj je misionar delovao već 20 godina među tamošnjim Crncima. Prema svemu sudeći central a vlada u Kartumu želi oduzeti misionarima škole, a uticajnije od njih ukloniti iz zemlje.

Papa je učesnicima astronautičkog kongresa rekao da je njihov rad legitiman. Kad je Bog rekao čoveku neka si podredi zemlju, nije imao namere ograditi njegove napore samo na našu planetu. Naši se radovi mogu protezati na čitavu vasionu.

Papa o radu žene. U govoru koji je Papa održao italijanskim ženama, koje su hodočastile u Loreto, rekao je između ostalog i ovo. Žene pretstavljaju važnu snagu u narodnoj privredi, ali samo tada kada obavljaju poslove koji njima odgovaraju. Žena nije za težačke poslove u industriji. Papa je nastavio da Crkva nikada nije bila protiv prave emancipacije žene od feudalnog sistema. No, kršćanski zakon stavlja izvesna ograničenja koja proističu iz prirode same, kršćanske pristojnosti ili iz potreba samog društvenog života. Društvo ne bi moglo da postoji, kad ne bi bilo autoriteta i u familiji. Po osobnoj čovečanskoj vrednosti žena je jednaka mužu, ali njihovo delovanje ne može a da ne bude različito, pošto jedno drugo dopunjuje. Iz različite prirode proističu i različita prava i dužnosti jednog prema drugome.

Avionom u Lurd. Prvi puta se desilo da je 20 bolesnika iz SAD avionom dospelo u Lurd. Civilne i crkvene vlasti pozdravile su bolesne hodočasnike na aerodromu i otpratile ih u prihvatilište. Narodi imaju veliko pouzdanje u pomoć lurdske Majke Božje.

Litva. Pomoćni biskup Ramanauskas iz Telsiai, koji je bio 1946 godine aretiran i odveden u Sibir, vratio se u domovinu te se nalazi pod policiskim nadzorom u nekom selu biskupije Vilkavisk's. Istovremeno vratila su se 102 litvanska svećenika koji su delili istu sudbinu. Oni se sada nalaze na nekom nepoznatom mestu u cilju zdravstvenog oporavka, kako je bilo javljeno. Smatra se da je vernost litvanskog naroda postigla takvo olakšanje svojim duhovnim pastirima.

Nemačka. Oko dve trećine vernika, koji su obavezni, pohađa nedeljnu Misu i prima uskršnju svetu Pričest. Na 21 000 svetovnih svećenika dolazi 3 800 diecezanskih bogoslova, a na 6 000 redovnika - svećenika 1 800 klerika - redovnika. Katolici izdržavaju 4 146 karitativnih zavoda u kojima je uposleno 42 000 redovničkih osoba i 30 000 laika. Oko 750 000 osoba prima svaki dan usluge od nekih 100 000 pobožnih osoba, koje u Kristovo ime pomažu svoju braću. 100 000 svetovnih osoba obavlja godišnje zatvorene duhovne vežbe. Broj mešovitih brakova se u poslednjih 20 godina udvostručilo. Verski život je najbolji po selima i manjim gradovima. Što veći je grad, to slabiji je verski život. Katolici štampaju 254 časopisa u tiražu od oko 10,5 miliona primeraka No oni nemaju nijedan dnevni časopis, a i katolički nedeljni listovi izlaze u nedovoljnom tiražu. Ukupni broj svih časopisa u Nemačkoj iznosi 5 630 u tiražu od 118,8 miliona primeraka.

Zaštita omladine. U Portugalu je zakonom zabranjeno omladini ispod 13 godina pohađati bioskope. Deca ispod 13 godine mogu gledati samo one filmove koji su izričito za njih određeni. Filmove za odrasle mogu posećivati oni koji su navršili 18 godinu života.

Poređenja. U SAD svaki katolik prosečno daje 0.23 dolara za misije, što zaradi za 8 minuta. Za radio i televiziju plaća 200 puta, a za bioskop 100 puta više.— U Nemačkoj svaki katolik daje 0,07 marke za misije, za alkoholna pića 1 000 puta, a za bioskop 1 500 puta toliko. U Austriji svaki katolik žrtvuje 0,3 šilinga za misije, za alkohol 2000 puta, za pušenje 1000 puta, a za kavu 400 puta toliko.— Društvo za širenje vere skupilo je na čitavom svetu 14 miliona dolara, a isto toliko je jedna pivara u SAD potrošila u jednoj godini za reklamu.

Od džeza kapucinima Veliku pažnju je izazvao u SAD vrstan igrač Frega, koji je bio član renomiranog kvarteta Joe Mooney, kad se odrekao svoje muzike i odlučio da stupi kapucinima. Njegova je želja da postane br. Ivan od Križa.

Španjolska. Trećeg oktobra bio je završen kongres španskih svećenika i redovnika u Madridu na kome je učestvovalo oko 5000 Bogu po-

svećenih osoba. Radilo se na tome da bude katolički apostolat jedinstven te da dobije jaču socijalnu oznaku. Raspravljalo se nadalje o osnivanju katoličkog univerziteta, o katoličkoj filmskoj produkciji te o reformi katoličke štampe.

Egipat. Pitanje muslimanske veronauke u katoličkim školama konačno je rešeno tako, da će biti u svakoj školi posebna prostorija gde će se svi u učenicima muslimanske vere obavezno predavati koran. Država će voditi nadzor nad tom naukom, ali ukloniti će se sve što bi vredalo kršćanstvo. Država ne traži otvaranje posebne bogomolje za muslimane u kršćanskim zavodima. Prema novom egipatskom ustavu islam je državna religija, kršćansko je sudstvo ukinuto. Prema kršćanima vlada diskriminacija kako u državnom tako i na privatnom području. Oni su građani drugog reda.

Prema oltaru. Papa je odobrio odluku obredne kongregacije da započne proces za proglašenje blaženom Marije Lichtenegger. Svetačka kandidatica se rodila 1906 godine u poboţnoj a siromašnoj seljačkoj familiji u Gornjoj Štajerskoj. Već kod kuće kao mala devojčica se isticala pobožnošću. Učila je šivenje te se kod svoje krojačice odlikovala kreposnim životom. Strpljivo je podnosila dugotrajnu bolest te umrla 1923 u 17 godini života.

P. Gusinde se vratio. Širom sveta poznati istraživač p. Martin Gusinde, iz kongregacije Reči Božje, profesor katoličkog univerziteta u New Yorku, srećno je završio ekspediciju Pigmejcima na Novoj Gvineji. Rezultati ove poslednje ekspedicije jednog sedamdeset godišnjaka biti će senzacionalni. Već su se kroz decenije pronosili glasovi da u tamošnjim planinama žive patuljci. P. Gusinde je utvrdio da živi u slabo istraženim planinama Nove Gvineje oko 3 500 Pigmejaca, predstavnika tog velikog ostrva. Kanaki, po telesnoj strukturi lađe pleme, a kulturno vrlo primitivni, potisnuli su Pigmejce u visoka brda gde su se do danas očuvali sa svojom primitivnom kulturom. P. Gusinde je našao samo jednog čoveka, inače zdrava i snažna, od 38 godina da je merio samo 129 cm. Njihova prosečna visina iznosi 146 cm.

Msgr Perosi umro. Direktor hora sikstinske kapele Msgr Lorenzo Perosi je umro u starosti od 84 godine. Sveti Pio X namestio je pokojnog istaknutog, pretstavnika crkvene muzike za organistu u Veneciji. Papa Leo XIII je pozvao Perosi-a u Rim i postavio ga za direktora hora sikstinske kapele. Na toj je dužnosti pokojni ostao sve do smrti, iako poslednjih godina nije više sam vodio hor. Njime je legao u grob poslednji latinman prijatelj i saradnik svetog Pija X.

U Luvenu u Belgiji počela je da radi 1954 godine posebna bogoslovija za američke i evropske misijske svećenike, koji su spremni da se posvete pastoraciji u Latinskoj Americi. Bogoslovija je dala već 10 svećenika. Ove godine ima 46 teologa, od kojih su petorica već svećenici. Među njima ima 3 Brazilijanca, 1 iz Kolumbije, 1 iz Argentine, 29 Belgijanaca, 5 Holanđana, 3 Irca, 2 Francuza i 1 Nemac.

Kćeri kršćanske ljubavi (Vincentinke) su najjača ženska redovnička grana u katoličkoj Crkvi. Njihov se broj penje na 43 000, rade u 52 zemlje, a njihova je vrhovna pretstojnica Francin Lepicard.

Takmičenja u lepoti. Žanet de Montalk, Miss Novog Zelanda, dobila je da se takmiči za „Miss sveta". Kazala je da ne može da stoji u kupaćem kostimu pred žirijem i radoznalom publikom. Izbor za Miss Novog Zelanda se izvršio na drugačiji način: na temelju pristojnosti, kulture, odgoja i inteligencije, a ne samo na temelju spoljašnje lepote. — Uobičajen način lepotnog takmičenja stoji u protivnosti s kršćanskim društvenim redom. Mnogo ima sličnosti s izložbom priplodnih životinja.

Ispovednik engleske kraljice. 71 godišnji pastor Charles Earle Raven je ispovednik engleske kraljice Elizabete. Veliku pažnju pobudila je činjenica da se u 71 godini života po treći put ženi, i to sa 52 godišnjom Belgijankom Jelenom Jeanty, koja je bezverka. S njome se upoznao u televizijskom studiju gde je debatirao sa bezvercima o verskim pitanjima. Pastor ima nameru da pridobije svoju buduću ženu za veru, a njegova zaručnica ima isto tako čvrstu nameru da budućeg muža otrgne od vere. Engleska publika si stavlja pitanje, da li će kraljica biti spremna da zadrži takvog pastora za ispovednika, a drugo, šta će biti s velikim bogatstvom koje je pastor nasledio od pokojne druge žene; da li neće biti možda ono posle pastorove smrti upotrebljeno za bezversku propagandu.

Cejlon nije misiska zemlja, kako se obično misli, nego diaspora. Broj kršćana je već stolećima uvek jednak, oko 9%-celokupnog stanovništva.

Tuniska vlada je ukinula kršćanske blagdane, među ostalim i Veliku Gospu i Sve svete kao državne praznike. Time se htelo naglasiti da je Tunis muslimanska zemlja.

Sveta Stolica ponovo diže glas da dođu sveta mesta u Palestini pod međunarodni statut. Katolici pozivaju na mir u Palestini, pošto prolevanje bratske krvi samo širi i produbljuje mržnju i što su sveta mesta gde je živeo Isus Krist u velikoj opasnosti da budu u ratu uništena. Obzirom na sve veću ozbiljnost situacije u Palestini, palestinski problem valja rešavati u duhu predloga svetog Oca.

Argentina ima 24 000 lekara, a samo 4 370 svećenika. U Buenos Airesu živi 11 000 lekara i 940 svećenika, na svu ostalu državu koja meri 2,9 miliona kvadratnih kilometara, otpada 13 000 lekara i 3 430 svećenika,

U Aziji (uključno Filipini) živi oko 50 miliona katolika. Što jednu crkvenu teritoriju upravljaju domaći biskupi, dok ima Afrika 22 miliona katolika, a samo 17 domaćih biskupa.

Novi pomoćni hvarski biskup. Sveta je Stolica imenovala za pomoćnog hvarskog biskupa p. Celestina Bezmalinovića, dominikanskog priora u Zagrebu. Novoimenovani hvarski pomoćni biskup bio je posvećen u Zagrebu 30. septembra. Blagoslijao ga Gospodin na svim njegovim apostolskim putevima!

Kardinal Višinski na slobodi. Nove poljske vlasti su pustile na slobodu Stefana kardinala Višinskog te mu dozvolile da se vrati na svoje službeno mesto u Varšavu. Kardinal pripisuje svoju slobodu Kraljici Poljaka, Majci Božjoj u Čenstohovi.

Kongo je belgiska kolonija u središtu Afrike. U njemu živi 16 868 000 Crnaca domorodaca i 78 500 Evropejaca. Po veri je oko 4 990 000 katolika, dakle gotovo trećina stanovništva. Poslednju godinu dana katolici su porasli za 315 000 duša, najviše od svih misijskih zemalja, a broj svećenika je istovremeno porastao za 181. U Kongu radi 2 792 svećenika, od kojih su dve trećine Belgijanci, 1/6 su domaći svećenici, a druga šestina ostali misionari. Strahovito se oseća nedostatak svećenika. Za sveto krštenje je često dvogodišnja jednogodišnja priprava katehumena, ali za prijem sakramenta svetog reda kandidati se pripremaju najmanje 15 godina.

Indonežanski biskup Gabrijel Manek, ap. vikar Larantuke na ostrvu Flores posetio je u poslednje vreme Evropu. Na Flores živi polovina svih indonežanskih katolika, oko 500 000, a ujedno oni pretstavljaju polovinu stanovništva celog ostrva. Katolici im ju tamo sve osnovne i srednje škole, koje finansira država, kao i seminare. Velika nestašica vlada u svećenstvu kao i u lekarima. Otok sa oko jedan milion ljudi ima tek 3 lekara.

Sante Zennaro, mladi radnik koji se žrtvovao za spas školske dece u Terrazcna, kad su im pretila dva naoružana duševno poremećena čoveka, nije pripadao italijanskoj komunističkoj partiji, nego je prema izjavi njegova oca bio religiozno usmeren i višlo kršćanske dužnosti kao sva njegova familija.

Olimpijske igre u Melburnu biće propraćene pontifikalom koj će otsluţiti nadbiskup Sidney-a, Norman Toma kardinal Gilroy, u prisustvu apostolskog nuncija za Australiju i Novu Zelandiju. Pontifikalu će prisustvovati i katolič i takmičari ovih olimpijskih iga a.

Krunicu na ulici. Prošlih je dana p Weerenfried van Straten organizovao u Beču pred zgradom madžarskog poslanstva moljenje krunice. Noću u vetru i kiši misa vernika je izdržala na ulici moleći svetu krunicu za pomoć kršćanskoj braći po veri.

Kamenje iz Hirošime. Ap. vikar Hirošime p. Akira Ogihara predao je italijanskom poslaniku u Tokiu nekoliko kamenja od crkve koju je atomska bomba 1945 godine razrušila, kako bi bili ugrađeni u novu „crkvu bratstva" koja se podiže u Paviji. U novu će se crkvu ugraditi ostaci mnogih razrušenih ili oštećenih crkava kao što su katedrale u Beču, Milanu, Kölnu, Messini, opatije Monte Cassino, Koventriju, Nagasaki itd.

Biskup iz Clifton-a Msgr Josip Rudderham je posvetio Filipa Jebb-a unuka engleskog pesnika i eseista Hilarija Belloc-a u svećenika. Dva dana posle ređenja mlađi omisnik je služio Misu u kućnoj kapelici gde je njegov deda dugo vremena živeo i umro.

Švajcarska ima 4,5 miliona stanovnika, od kojih 1,6 miliona katolika. Iako je to mala katolička zemlja, poklonila je Crkvi lepi broj misionara: 680 svećenika i 181 brat pomoćnik rade u misijama. U zadnjih 15 godina broj misionara-svećenika se udvostručio. Austrija, koja ima tri puta toliko katolika, ima samo 77 svećenika-misionara.

„Pesma ulice" naziva se noviji italijanski film. Delo režisera Federico Fellini prikazuje običan život pod prizmom kršćanskog nazora na svet. Putujući artista zavodi preprostu devojku, koja je gotovo slaboumna te ništa privlačiva. I rabljuje je dok potpuno ne propadne. Vest o njezinoj smrti tek slomi životinjske naslage u tom čoveku da prizna svoj greh te se skruši. Glavna misao filma jeste da i najjednostavnije stvorenje svoje poslanstvo i svoj uzvišeni cilj. Film je i po predočavanju glavnih osoba Giulitte Masina i Antony Quinn na visini kao i divnim fotografskim snimcima.

Holandija. Holandski katolici slavili su u mesecu novembru 1956 40 godišnjicu rada svojih katoličkih čitaonica. Počeci su bili skromni, ali danas one raspolažu sa 49 većih katoličkih biblioteka sa 250 000 knjiga. To pretstavlja trećinu svih holandskih biblioteka. Od 12 miliona pozajmljenih knjiga u Holandiji, otpada gotovo 6 miliona na katoličke biblioteke. Iz toga sledi kakav uticaj pretstavlja katolička štampa na javno mišljenje.

UREDNIKOVA POŠTA

R. S. Z. *Pitanje: Da li je papa Pijo XII održao već koji govor na esperanto? Odgovor: Nije mi poznato da bi Papa govorio esperanto. Međutim verujem da holandski katolički esperantski časopis „La Espero Katolika" beleži i papine govore. — Pokojni bečki kardinal Innitzer je bio zaslužan za esperanto, a i Msgr Schöffer, biskup iz Eichstädta, voda nemačke grane pokreta „Pax Christi", daje podršku katoličkim esperantistima. U okrilju minhenskog ogranka te organizacije prof. Dr Hörhammer vodi tečajeve u esperanto.*

M H. Š. *Odgovor: „Vizija u snu" nije za naša realistička vremena. Ni sadržaj ni oblik ne odgovara našem listu.*

A. Sisak. *Pitanje: Da li je Dr Anton Mahnič djelovao negativno na razvoj slovenačke književnosti? Odgovor: Književnost je samo jedno područje kulturnog narodnog delovanja, nipošto najvažnije. Za katolika mora biti prvo i najvažnije, da je njegov privatni i javni život kao i život njegove okoline i njegovog naroda u saglasnosti s katoličkim verskim i moralnim načelima. Dr. Mahnič je bio ideološki voda*

katoličkog preporoda, koji je nikao u Sloveniji za vladanja Leona XIII i ljubljanskog biskupa Misije. Mahniču pripada neosporno zasluga da je raščistio s maglovitim liberalizmom u katoličkim krugovima, te je na jasnim katoličkim načelima pokrenuo katolički preporod. Ispravno je odbacio neprirodni pesimizam kao i liberalne tendencije u slovenačkoj literaturi. Može se prihvatiti da je bio u nastupu i konkretnim zahtevima katkada prestrog. Katolički preporod doneo oveći broj katoličkih književnih radnika koji su odrasli u novom duhu. A taj novi duh valja zahvaliti Dr Mahniču.

D. Š. Pitanje: Kako treba tumačiti Kristove reči „Potrebno je da dođu sablazni, ali jao čoveku, po kojemu dolazi sablazan" Mt 18 7? Odgovor: Reč „potrebno" ne smemo shvatiti tako da Bog zapoveda ili traži sablazan, nego, zbog ljudske slabosti nije moguće očekivati da do sablazni ne bi došlo. Bog je samo dopušta. Međutim, ljudi koji greše i sablažnjavaju druge, odgovarati će prema stepenu ubrojivosti svojih zlih čina. Bog dakle nikoga ne sili na greh i nikoga ne preodređuje za pakao, nego samo predviđa kuda će vlastitom voljom svako stići.

Vera. *Pitanje: Da li ima koja svetica Vera ili je to samo narodno ime? Odgovor: Vera je vrlo često žensko ime. Pokatkad je to skraćeno ime za Oliveru ili Verekundu, ali Vera je i pravo svetačko ime za devicu mučenicu Fides, što znači na našem jeziku: Vera. Živela je u 3. veku u južnoj Francuskoj u gradu Agen, gde je za vreme gradskog upravitelja Dacijana podnela mučeničku smrt zajedno s pustinjakom Kaprasijem. Krajem 5. veka biskup Dulcidije je podigao u Agenu katedralu u čast svetih mučenika Fides (Vere) i Kaprasija. Njihova se uspomena tamo slavi 6 oktobra.*

Nada. *Pitanje: Da li je i Nada svetačko ime? Odgovor: U nekim se pokrajinama, kako na Istoku tako i na Zapadu 1 avgusta ili 14 septembra, slave svete device mučenice Vera, Nada i Ljubav za koje se kaže da su bile kćeri majke svete Mudrosti. U spiskovima mučeničkih grobova u Rimu (za Kalistove katakombe kao i za katakombe Via Appia i Via Aurelia) nalaze se pomenuta imena kako na latinskom tako i na grčkom jeziku. Arheolozi misle da te osobe nisu postojale, nego da ih je stvorila fantazija na temlju pogrešnog shvaćanja nadgrobnih natpisa.*

H. M. Rijeka. *Odgovor: Pročitao sam Vaše stihove. Držim da ima u Vama pesničkog talenta, ali poslane pesme još nisu zrele za štampu.*

B. Opatija. *Odgovor: Ne slažem se s Vašom ocenom „Ulica tužnog anđela" odnosno „Slika čistilišta". Po sadržaju i po obliku delo je savremeno. Zbog nedovoljnog prostora pripovest je bila toliko zbijena, da je bila nešto teže razumljiva. — Sada će doći lakše stvari.*

M M. Z. *Odgovor: Iz života sv. Josipa znamo vrlo malo. Sveto ga Pismo jedva nekoliko puta spominje. Priča o natecaju za zaručnika Marijina i procvalom štapu spada u područje maštanja. Veličina se sv. Josipa sastoji u odličnom mestu koje on zauzima u sv. Obitelji te u njegovoj ličnoj svetosti.*

Nakana apostolata. *Sveta nas Crkva u mesecu decembru poziva da se naročito molimo Srcu Isusovu, da ne bi laži i neiskrena obećavanja pokolebala veru onih koji su pod nepravednim pritiskom. U misiskom nas pogledu Crkva upućuje na molitvu za katoličke škole u Africi.*

Obaveštenja. *Ovim brojem završavamo 25. godište „Blagovesti". Zahvaljujemo svim saradnicima, poverenicima i čitaocima za sve što su nam pomogli. Već u ovom broju počeli smo objavljivati nov životopis p. Leopolda Mandića „Ptičica u kavezu", koji je napisao jedan ugledan sin sv. Franje. — Januarski broj 1957 će izaći prema predviđanju za Božić sa nešto božičnog sadržaja.*

Uprava „Blagovesti" moli sve poverenike i pretplatnike koji su još u zaostatku, da podmire svoja dugovanja. U protivnom slučaju neće im se više dostavljati časopis. — Pretplata za 1957 godinu ostaje ista kao dosad. Pretplatnici koji na sebe primaju jedan izvod, plaćaju godišnje 300 din. Svi drugi plaćaju 240 din. Primedba u oktobarskom broju o pretplati jednog primerka odnosi se samo na one, koji lično primaju samo jedan primerak na svoju adresu. Poverenike molimo neka ne uznemiruju svoje pretplatnike, da bi uplatili još 60 din. jer se učinjena primedba ne odnosi na njih. Kod poverenika košta jedan primerak 20 din. Poverenici od 10 izvoda na više dobivaju 10% popusta. Njima se kod svake ekspedicije prilaže uplatnica, jer treba da tokom jednog meseca uplate raniji broj. Ukoliko uplate u početku godine za čitavu godinu, toliko bolje. Pojedinačni pretplatnici uplaćuju pretplatu barem za pola godine unapred. Reklamacije se primaju, ako su izvršene tokom jednog meseca. Uplatu treba slati pod onom adresom, na koju se časopis prima, kako kod knjiženja ne bi bilo zabune.

Poverenici koji smanjuju ili povećavaju broj primeraka, neka pošalju promene do 10 decembra na Upravu „Blagovesti".

Primamo i nove pretplatnike.

Ima još zidnih i džepnih kalendara. Cena zidnome 12, a džepnome 20 din.

BLAGOVEST izdaje Nadbiskupski Ordinarijat u Beogradu. — Odgovorni urednik: Dr. Janez Jenko, konzultor. — Uredništvo i uprava: Beograd, Svetozara Markovića broj 20. Poštanski fah 524. — Tekući račun 103-T-336

Štampa: Štamparija „Filip Višnjić" — Beograd, Durmitorska 6 — Telefon 29-193